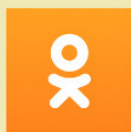

01 IULIE – 30 SEPTEMBRIE 2020

NEWSLETTER NR. 3

**APELEAZĂ-NE
ONLINE!**

E-MAIL:

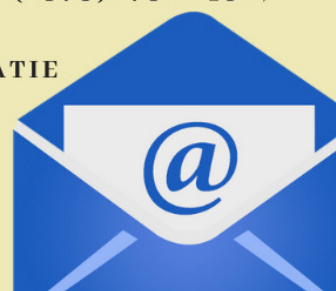
angajare@motivation-md.org

MOB.: (+373)67300449, (+373)67300450;

FACEBOOK – @MOTIVATIE

ODNOKLASSNIKI –

ASOCIATIAMOTIVATIE

MESAJ DE MULȚUMIRE

Fondată la 22 ianuarie 2002, Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova reprezintă una din cele mai active organizații nonguvernamentale din Moldova în domeniul dizabilității.

Pe parcursul anilor am dezvoltat numeroase programe și servicii de care au beneficiat peste 2000 persoane cu dizabilități, inclusiv servicii de orientare vocațională, suport în continuarea studiilor profesionale și angajare în câmpul muncii. Suntem primii care am susținut peste 400 de persoane cu dizabilități să-și găsească un loc de muncă și să devină mai independente financiar.

De la înființare, „MOTIVAȚIE” a creat o reputație extrem de pozitivă în rândul beneficiarilor săi, demonstrând o calitate foarte ridicată a serviciilor oferite, fiabilitate și integritate profesională.

Mulțumim tuturor celor care ne sunt alături și ne susțin misiunea de a îmbunătăți calitatea vieții persoanelor cu dizabilități!

"Nimic pentru noi fără noi!"

*Ludmila IACHIM,
Directoare Executivă*

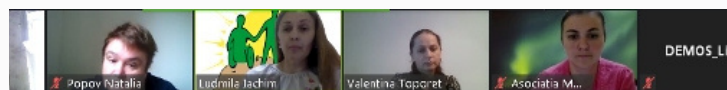
TITLURI-CHEIE:

13 ORGANIZAȚII DIN BĂLȚI S-AU FAMILIARIZAT CU EXPERIENȚA „MOTIVAȚIEI” ... 02

PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI LE-AU PROPUȘI AUTORITĂȚILOR UN SET DE RECOMANDĂRI ... 03

EVALUAREA ACCESIBILITĂȚII REȚELEI DE SUPERMARKETURI NR. 1 ȘI GREEN HILLS ... 04

BROȘURĂ PENTRU PĂRINȚI „CUM LE VORBIM COPILOR DESPRE DIZABILITATE?”... 07

Cum a început procesul de Angajare Asistată în R. Moldova

13 organizații din Bălți s-au familiarizat cu experiența „MOTIVAȚIEI” în domeniul Angajării Asistate

În perioada 15 – 17 iulie curent, specialiștii Asociației „MOTIVAȚIE” din Moldova au livrat instruirea „Proceduri și instrumente în procesul de lucru cu persoanele cu dizabilități” în format on-line pentru reprezentanții a mai multe organizații din mun. Bălți. Instruirea a avut ca scop informarea și sensibilizarea specialiștilor subdiviziunilor teritoriale de ocupare a forței de muncă și din cadrul ONG-urilor din zona de Nord a Republicii Moldova cu privire la Angajarea Asistată a persoanelor cu dizabilități.

Adaptarea rezonabilă a locului de muncă Nu întotdeauna presupune costuri mari:

Intervenția angajator:
Construirea rampelor de acces la oficiu și

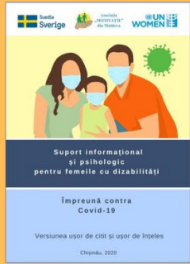
Timp de trei zile, participanții la instruire au făcut cunoștință cu etapele programului Angajare Asistată. Ei au avut ocazia să lucreze în grup prin intermediul instrumentelor interactive în format on-line și au făcut cunoștință cu experiența practică a specialiștilor „MOTIVAȚIEI” la fiecare etapă a procesului de angajare a persoanelor cu dizabilități.

În ultima zi de instruire participanții au aflat despre măsurile de acomodare rezonabilă a locului de muncă pentru fiecare tip de dizabilitate și au cunoscut istoria unui tânăr cu dizabilități, beneficiar al programului angajare asistată, care și-a împărtășit experiența sa de angajare și modul în care a depășit barierele legate de angajare, bazându-se pe suportul oferit de specialiștii „MOTIVAȚIEI”. Tânărul a povestit cu entuziasm despre cum a evoluat la locul de muncă, a lansat mesaje motivaționale legate de angajarea persoanelor cu dizabilități.

Impactul „Programului de Asistență psihologică la distanță pentru femeile cu dizabilități în timpul pandemiei COVID-19” (mai – iunie 2020):

2

materiale informative: în format scris, despre menținerea sănătății mintale, a relațiilor armonioase și depășirea tensiunilor în familie și în format audio, difuzat prin intermediul posturilor de radio.

56

de femei cu dizabilități au avut posibilitatea de a beneficia de suportul psihologic individual și de grup oferit în cadrul Programului.

18

Cel puțin on-line realizate pe diverse tematici, ce au avut ca scop susținerea / informarea participantelor pe durata pandemiei.

18

metode și tehnici s-au folosit în cadrul programului de asistență psihologică.

Persoanele cu dizabilități le-au propus autorităților un set de recomandări

După încheierea „Programului de Asistență psihologică la distanță pentru femeile cu dizabilități în timpul pandemiei COVID-19” participanții au venit cu o serie de recomandări adresate autorităților în perioada pandemiei COVID-19. Aceste măsuri au fost elaborate ca rezultat al discuțiilor privind necesitatea suportului suplimentar oferit din partea statului persoanelor cu dizabilități în această perioadă.

Recomandările participanților „Programului de Asistență psihologică la distanță pentru femeile cu dizabilități în timpul pandemiei COVID-19”:

- Oferirea gratuită a produselor de uz medical (măști, mănuși, dezinfectanți medicali) în timpul stărilor de urgență naționale/ de sănătate publică în legătură cu anumite infecții;
- Asigurarea continuă a accesului la medicamente, dispozitive medicale și echipamente personale necesare în funcție de dizabilitate;

- Asigurarea accesului la servicii medicale conform necesităților;
- Intervenția asistentului/ei social/e la domiciliul beneficiarului/rei în situații dificile sau cu caracter de urgență. Pe durata carantinei asistentul/a comunitar/ă trebuie să continue să își exercite atribuțiile;
- Identificarea de către asistentul/a social/ă a persoanelor cu dizabilități, care au nevoie de suport prin activități de mobilizare a membrilor comunității, vizite la domiciliu, contactare telefonică;
- Sprijinirea nevoilor imediate și pe termen scurt a persoanelor cu dizabilități prin suport financiar sau pachete de ajutor umanitar sub formă de produse alimentare și de igienă;
- Oferirea de suport informațional, psihologic persoanelor cu dizabilități. Programul este implementat de Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova, în parteneriat cu Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women) și finanțat de Suedia.

Împreună pentru un oraș ACCESIBIL

„MOTIVAȚIE” a evaluat accesibilitatea rețelei de supermarketuri Green Hills și Nr. 1

La data de 07 iulie 2020, echipa Asociației „MOTIVAȚIE” din Moldova a evaluat condițiile de accesibilitate a trei markete Green Hills din sectorul Ciocana (str. Alecu Russo 28, str. Mihail Sadoveanu 20/1 și Bd. Mircea cel Bătrân 39).

Tot în luna iulie specialiștii Asociației „MOTIVAȚIE” din Moldova au efectuat evaluarea condițiilor de accesibilitate a patru supermarketuri Nr.1 (bd. Mircea cel Bătrân 24/6, str. Mircea cel Bătrân 8/2, str. Igor Vieru 6/3 și pe str. Alecu Russo 15).

Evaluarea instituțiilor publice din satul Dolna

La data de 16 septembrie 2020, la solicitarea unei consilieri locale din satul Dolna, raionul Strășeni, echipa Asociației „MOTIVAȚIE” din Moldova a evaluat condițiile de accesibilitate a trei instituții publice din satul Dolna, printre care Primăria, Oficiul Poștal și Centrul de Cultură și Agrement, în care se planifică să fie construită rampa de acces.

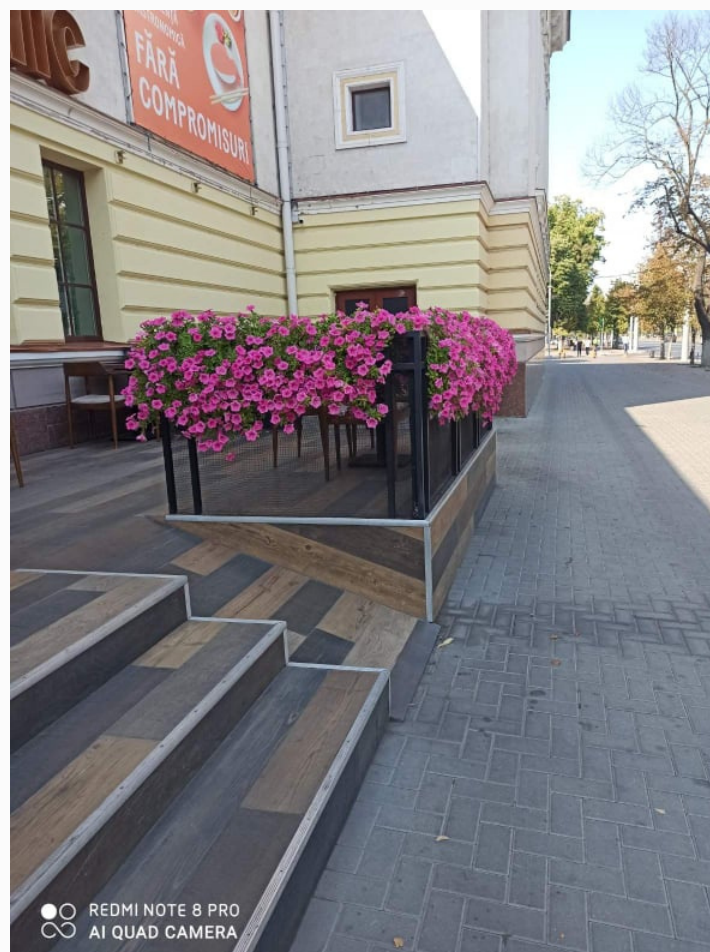

Am evaluat Teatrul Gastronomic din capitală

La data de 16 septembrie curent echipa Asociației „MOTIVAȚIE” din Moldova a realizat evaluarea condițiilor de accesibilitate ale Teatrului Gastronomic din incinta Cinematografului Patria „Emil Loteanu”, din sectorul centru al capitalei. După evaluarea localului, specialiștii AMM au constatat că este nevoie de întreprins unele ajustări pentru ca persoanele, care utilizează un scaun rulant, să poată beneficia de serviciile localului fără să apeleze la ajutorul altor persoane.

Fiecare dintre noi, atunci când se plimbă în oraș și decide la un moment dat să ia masa într-un local din centrul capitalei, dorește să beneficieze nu doar de servicii de calitate, prețuri care „nu mușcă”, o atmosferă plăcută, dar și de accesibilitate a spațiului, care este un criteriu de bază pentru un grup foarte mare de oameni, printre care sunt părinții cu copii mici, persoanele în etate, persoanele cu dizabilități etc.

Expertul AMM, Tudor Onofrei, responsabil de evaluarea accesibilității, va veni cu schițe de proiect la rampa de la intrare în instituție și la camera sanitară. Urmează să monitorizăm procesul de accesibilizare. Ne bucură receptivitatea administrației acestui local, care a fost deschisă să beneficieze de expertiza gratuită a specialiștilor AMM.

Tinerii cu dizabilități au absolvit cu succes cursul on-line de Contabilitate și IC vers. 8.3

La mijlocul lunii iulie curent, mai mulți tineri cu dizabilități au absolvit cursul on-line de Contabilitate și IC vers. 8.3, organizat de Institutul Internațional de Management „IMI-NOVA” în colaborare cu echipa Expert Contabil.

Bucuroși că au absolvit cu bine cursul și au primit certificate, tinerii beneficiari ai programului Angajare Asistată, implementat de „MOTIVAȚIE”, Mariana, Olimp și Pavel, au împărtășit cu noi impresiile lor în urma cursului.

Mariana: „Mă simt împlinită că am avut oportunitatea de a absolvi acest curs. Profesorii au fost foarte bravo, au trezit în mine optimismul și încrederea că voi reuși și chiar ambiția că pe viitor voi putea să-mi dezvolt propria afacere. Mă bucur că am studiat de acasă, oportunitatea care mi-a permis să fiu alături de copil. Mulțumesc din suflet profesorilor care au depus mult suflet și dăruire în cursul pe care l-au predat! Îmi doresc foarte mult să activez în domeniul contabilității”.

Olimp: „Datorită cursului am aflat multe informații noi în domeniul contabilității. Sunt sigur că cunoștințele noi acumulate mă vor ajuta să-mi găsească mai ușor un loc de muncă. Cursul mi-a lăsat impresii foarte plăcute. S-a simțit că profesorii au fost deschiși și ofereau tot timpul necesar pentru a răspunde la întrebările noastre. Studierea de acasă m-a ajutat să economisesc bani și timp pentru deplasare, căci locuiesc în raionul Criuleni”.

Pavel: „Activez într-un proiect legat de persoane din familia social-vulnerabile. Datorită cunoștințelor acumulate la curs, din septembrie voi fi angajat oficial în calitate de contabil și responsabil de proiecte. Mulțumim organizatorilor cursului pentru toate informațiile utile!”.

Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova aduce încă odată mulțumiri Institutului Internațional de Management „IMI-NOVA” din Chișinău și echipei Expert Contabil, care a oferit șansa tinerilor cu dizabilități să beneficieze de instruire la un preț redus ca pe viitor să poată deja implementa cunoștințe acumulate în practică.

Broșură pentru părinți „Cum le vorbim copiilor despre dizabilitate?”

Fiecare copil, la un moment dat, poate să-și pună întrebarea „De ce în societate sunt oameni mai deosebiți, care se mișcă/aud/văd sau comunică diferit de ceilalți?”. Aici rolul părintelui ar fi să nu mascheze problema, să nu fugă de ea, dar să-i explice copilului totul așa cum este, cu cuvinte simple, dar clare pentru el.

Părinții trebuie să înțeleagă ce este dizabilitatea și să reacționeze adecvat. Acest fapt va fi influența pe viitor pozitiv comportamentul și gândirea copilului. Mai târziu, dacă copilul va fi martor al unui comportament agresiv sau umilitor față de alții, el nu va răbda sau tăcea, dar va lua măsuri pentru a combate acest fenomen.

Este foarte important ca părintele să devină un exemplu pentru copil. Ca în primul rând el să perceapă persoana cu dizabilități nu ca pe un om-problemă, diferit de ceilalți, dar o persoană cu aceleași drepturi, pe care o acceptă în anturajul său și nu va încerca să o evite. Se întâmplă ca părinții să nu dea răspunsul pe loc la întrebarea copilului „De ce tanti/domnul merge așa?”, spunându-i că va explica acasă.

Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova a elaborat o broșură pentru părinți „Cum le vorbim copiilor despre dizabilitate?” ca să-i informeze și să motiveze să aibă un limbaj și comportament potrivit, atunci când le explică copiilor săi despre dizabilitate.

Considerăm că e este foarte important ca în primul rând părintele să devină un exemplu pentru copilul său. Sperăm că informația din broșură va fi una utilă pentru cât mai mulți părinți!

Broșură pentru părinți
**CUM LE VORBIM
COPILOR
DESPRE
DIZABILITATE?**

Chișinău, 2020

Asociația
„MOTIVAȚIE”
din Moldova

Robert M. Hensel: „Singura parte care mă definește din cuvântul „dizabilitate” sunt ultimele 9 litere – ABILITATE”.

**Limbajul CORECT
despre
Dizabilitate:**

Explicațiile părinților și ale persoanelor cu dizabilități

- „Нужно просто объяснить ребенку что мы все разные. Кто-то передвигается на ножках, кто-то на костылях, на коляске или с палочкой. Кто-то может видеть, а кто-то нет. Можно сделать аналогию с животным миром. Есть животные которые бегают, есть рыбы которые плавают и все они очень разные, но все вместе живут в гармонии. Самый действенный способ это дать ребенку познакомиться с таким человеком и самому пообщаться. Это просто дает очень хорошие результаты в будущем. Знаю на своем примере”.
- „Надо объяснить ребенку тему так, чтобы не вызвать жалость к людям с инвалидностью, но, вместе с тем, желание принять их, помочь и поддержать”.
- „Tanti sau domnul merge așa pentru că are nevoie de suport pentru a se deplasa. Ea sau el nu poate să meargă altfel sau că aceasta este modalitatea cea mai confortabilă pentru persoană de a se deplasa”.
- „Cred că un cuvânt greu de spus în schimbarea mentalității părinților le au clasele incluzive. Cunosc câteva cazuri, când copiii au „educat” părinții în spiritul toleranței”.
- „Niciodată nu trebuie să mințim copilul. Nu cred că e ceva rău în a-i spune că persoana are o problemă la picior, ochi sau mână, dar că e fix ca noi. Pentru că, în fond, așa și este. O persoană cu dizabilități nu e o persoană SPECIALĂ sau DIFERITĂ. E o persoană EGALĂ în drepturi și responsabilități ca toți oamenii. Consider că odată ce facem diferență în fața copiilor, asta și îi învățăm - să împartă oamenii în categorii. Or, asta nu e corect. Suntem cu toți egali”.

**Limbajul GREȘIT
despre
Dizabilitate:**

Explicațiile părinților și ale persoanelor cu dizabilități

Este greșit când părintele încearcă să-i închidă gura copilului, în semn că e rușine să vorbești despre „așa ceva”:

- „Taci, că te aude. Nu-i treaba ta”.
- „Ce, n-ai la ce privi?”
- „Nu atrage atenția la el sau ea! Nu se poate să te uiți”.
- „Nu te uita la dânsa, vezi că și așa e necăjită”.
- „Nu te uita la dânsa, că și tu o să pățești așa”.

„Când eram gravidă, bunica îmi spunea: „Niciodată să nu te uiți lung la persoane cu dizabilități, că copilul tău va păți ceva”. Și asta, necăzând că aveam și eu dizabilitate. E o zicală din popor, care se transmite din gură în gură, mai ales prin sat, dar ea nu are legătură cu realitatea”.

„Folosind cuvintele invalid, inapt sau calic deodată punem un zid, o barieră și le dăm de înțeles copiilor că de fapt, persoana respectivă este diferită, neputincioasă și nu poate trăi ca un om obișnuit. Se formează o concepție discriminatorie”.

„Dacă le spunem copiilor „că acești oameni sunt bolnavi”, asta ar putea să le trezească sentimente de milă, indiferență, frică, sentiment de superioritate sau aroganță. Este important ca copii să interacționeze cu copii diferiți de ei. Astfel, ei vor crește cetățeni fără frici și frustrări”.

**DIZABILITATE DE
VEDERE SAU
DE AUZ:**

„Când fiica mea avea 5 anișori, i-am spus că m-am născut cu dizabilitate de vedere. I-am explicat așa: „În timp ce copilul se află în burtă mamei, se întâmplă ca organele ce țin de vedere se pot dezvolta nu până la capăt și persoana poate să vadă slab sau să nu vadă deloc”.

**DIZABILITATE
LOCOMOTORIE:**

„Эта проблема со здоровьем (в следствии аварии, травмы, либо человек просто недоразвит) проблему и возникли осложнения), которая никак не распространяется на другого человека. Это такой же человек как и ты и все остальные, просто у него есть определенные проблемы со здоровьем”.

Cum i-ați explica
copiilor diferite forme
de dizabilitate?